Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie
De heer K.
Postbus 75
3440 AB WOERDEN

Primair Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
872504

Uw brief van
02 december 2015

Uw referentie
ThdK/RN

Datum 2 maart 2016
Betreft Uw brief over de effectiviteit van de inzet voorschoolse educatie

Geachte heer K.,

Hartelijk dank voor uw brief van 2 december 2015, waarin u vanuit de Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLF) aandacht vraagt voor de inzet van logopedie bij taalontwikkelingsstoornissen en voor- en vroegschoolse educatie (vve).

Evenals de NVLF hecht ik veel waarde aan vroegtijdige signalering en aanpak van taalachterstanden en taalontwikkelingsstoornissen bij kinderen. Dat geldt ook voor mijn collega de staatssecretaris van VWS. In de eerste levensjaren wordt immers een belangrijke basis voor de taalontwikkeling van het kind gelegd. Door een juiste signalering kunnen kinderen naar de passende voorzieningen worden doorverwezen. Om tot een goede en tijdige signalering te komen is samenwerking tussen ouders, de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en, waar nodig, deskundigen zoals logopedisten van belang.

Gemeenten zijn ervoor verantwoordelijk dat de JGZ beschikbaar is en actief wordt aangeboden aan alle kinderen tot 18 jaar. Eén van de werkzaamheden van de JGZ is het systematisch volgen van de taal- en spraakontwikkeling. Vroege signalering maakt eerdere diagnose, behandeling en begeleiding mogelijk, waardoor veel problemen voorkomen kunnen worden. Wanneer bij een kind het vermoeden bestaat dat de taalontwikkeling niet goed verloopt, wordt onderzocht wat hiervan de oorzaak is. Hierbij worden zo nodig deskundigen betrokken. Gemeenten zijn ook verantwoordelijk voor de toeleiding naar voor- en vroegschoolse educatie. Op basis van de lokale situatie maken gemeenten en de betrokken organisaties en deskundigen afspraken over de bijdrage die elk levert aan het proces van signalering van een taalachterstand tot toeleiding naar een vve-instelling of naar zorg.

Binnen het domein van taal- en/of spraakproblemen kan onderscheid gemaakt worden tussen kinderen waarbij er sprake is van een achterstand door te weinig en/of te mager taalaanbod enerzijds en kinderen met een taalontwikkelingsstoornis anderzijds. Bij beide groepen zou logopedische hulp aan de orde kunnen zijn, maar de invulling verschilt en is afhankelijk van de problematiek. Daarbij is dan de vraag of de logopedist wordt ingezet, of dat er

specialistischer ondersteuning moet worden ingezet in de peuterbehandelgroepen en/of door het speciaal onderwijs. Een multidisciplinaire en integrale aanpak van de problematiek is wenselijk.

Vve kan met name een goede oplossing bieden wanneer er sprake is van een taalachterstand bij een kind. Het vve-beleid is erop gericht om peuters en kleuters die vanwege een ongunstige thuisomgeving een risico lopen op een achterstand in de Nederlandse taal, extra te stimuleren door middel van voor- en vroegschoolse educatie.

Is er echter sprake van een taalontwikkelingsstoornis, dan is vve niet de meest passende route. Hier gaat het om kinderen die gebaat zijn bij vroegtijdige specialistische ondersteuning. Vaak is er meer en bredere ondersteuning nodig dan logopedische behandeling door de perifere logopedist alleen. Voor deze kinderen kan een beroep worden gedaan op specialistische zorg en onderwijsondersteuning vanuit de instellingen cluster 2.

Het is van belang dat de onderwijs- en zorgketen rondom (signalering van) taal- en spraakproblemen verder wordt versterkt. Afstemming tussen jeugdhulp, zorg en onderwijs is daarvoor nodig. In dat traject kan ook de logopedist een rol vervullen.

Om een goede signalering en doorverwijzing bij taal-/spraakproblematiek verder te bevorderen, start dit jaar de ontwikkeling van een richtlijn Spraak-Taalontwikkeling voor de JGZ. Deze richtlijn zal een evidence based taalsignaleringsinstrument bevatten en een instrument om de taalomgeving van jonge kinderen gestructureerd in kaart te brengen. Op termijn kan hiermee de signalering van taalachterstanden en de verwijzing van een kind naar een vervolgtraject (zoals vve of een audiologisch centrum) nog beter en op een uniforme manier worden vormgegeven.

De richtlijn wordt ontwikkeld door TNO en NSDSK samen met de beroepsgroepen in de JGZ en andere relevante beroepsgroepen. Ook de NVLF is als relevante beroepsgroep bij deze ontwikkeling betrokken, zoals zij eerder ook bij de ontwikkeling van de handreiking ‘Uniforme signalering van taalachterstanden bij jonge kinderen’ betrokken is geweest. Ik hoop dat u uw deskundigheid wilt aanwenden om de richtlijn tot een succes te maken.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker